

آموزش فلسفه به کودکان؛ پژوهشی در زمینه آموزش تفکر

سید منصور مرعشی^۱

چکیده

قدرت استدلال، داوری و تمییز از اهمیت انکار ناپذیری در زندگی فردی و حیات جمعی برخوردار است. نقش این مهارت ها را در تفاهم میان آدمیان نمی توان نادیده گرفت. اگر دولتمردان و بانیان فرهنگ هر کشوری بخواهند آینده کشورشان را تضمین کنند باید در فکر تعلیم و آموزش توانایی های فکری و ذهنی به نسل های جدید خود باشند. مطالعات و تحقیقات انجام شده نشان می دهد که دوران دانشگاه برای آموزش مهارت های ذهنی و استدلالی افراد بسیار دیر است و باید این کار را از دوره های کودکی شروع کرد؛ بدین ترتیب برنامه جدیدی زیر عنوان «فلسفه برای کودکان» طراحی شد و از آن طریق فلسفه وارد دبستانها و مدارس گردید.

---

۱. عضو هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

آنچه «فلسفه برای کودکان» نامیده می‌شود، تلاشی است برای بسط فلسفه، با این هدف که بتوان آن را مانند نوعی آموزش به کار برد. این فلسفه، آموزشی است که از فلسفه برای واداشتن ذهن کودک به کوشش در جهت پاسخگویی به نیاز و اشتیاقی که به معنا دارد، بهره می‌برد. فلسفه برای کودکان با ارائه تعداد زیادی از تمرینها برای یافتن دلایل خوب بر داوریهها، کودکان را تحت نوعی آموزش قرار می‌دهد که افق دید آنها را وسیع‌تر می‌سازد. این برنامه به آنها یاد می‌دهد که چگونه باید فکر کنند. فلسفه برای کودکان، برنامه‌ای است که کودکان مدرسه‌ای را در تمام مباحث کلاسی در زمینه موضوعات فلسفی مشارکت می‌دهد. این برنامه، بهبود تفکر کودکان از طریق معرفی بسیاری از «سؤالات بزرگ» به آنها و توانا ساختن آنها به بررسی چنین سؤالاتی است. با استفاده از این برنامه، معلمان، کودکان را به تفکر عمیق‌تر درباره ایده‌هایی که پس کار مدرسه‌ای آنها قرار دارد، تشویق می‌کنند.

واژگان کلیدی: آموزش فلسفه به کودکان، اجتماع پژوهشی، آموزش تفکر